

[Axel Christensen.]

ikke har ført til misbrug. Men jeg har også gjort den erfaring, at man i prisdirektoratet ikke er klar over, at detailavancen på visse områder bør være afhængig af, hvorvidt den pågældende vare sælges over disken, som man siger, eller om der til den pågældende vares udbringning er knyttet en særlig service og de dermed forbundne omkostninger, som af fabrikanter og grossister lægges over på det sidste led i omsætningen. Jeg tror, man i prisdirektoratet skulle være lidt mindre vidtgående i retning af i visse tilfælde at opretholde eller udbygge udviklede ordninger for de mellemlid, der skal omsætte varen. Jo mere man går i detaljer på dette område, desto mere lægger man faktisk et grundlag for at videreføre en priskontrol i fremtiden, for skal den udvikling videreføres, som vi desværre er inde i på visse områder, at grossisterne og fabrikanternes nettoavancer bevæger sig i retning af at blive større end detaillisternes avance, kommer vi ud i forhold, som der ikke er nogen rimelighed i, og som i hvert fald ikke bør praktiseres med prisdirektoratets medvirken. De mange mindre erhvervsdrivende ser, når talen er om rimelige og urimelige priser og fortjenester, med ængstelse på den tendens, der præger udviklingen på dette område, og er noget forbavsede over, at fortjenesten reduceres i det yderste led i omsætningen og flyttes over til grossisterne og fabrikanterne. Man får uvilkårligt det indtryk, at de større virksomheder og deres talsmænd bedre forstår at påvirke prismyndighederne end de, der kommer fra det andet hold. Man vil måske indvende, at når denne tendens med forskydning af avancen gør sig gældende, skulle der netop være brug for priskontrolens medvirken, men sådan er forholdet ikke, jeg vil sige tværtimod. Jeg tror, at forholdet med hensyn til avancernes fordeling under varenes vej ud til forbrugerne bedst ordnes under friere forhold; men vi kommer stadig længere bort fra de friere forhold, jo længere man fra prisdirektoratets side tilsyneladende er optaget af at udbygge ordninger, hvorigennem man søger at binde de enkelte så stærkt og specificeret, som jeg har set eksempler på.

Jeg vil imidlertid se sådan på det foreliggende lovforslag og den højtærede ministers stilling til lovens administration, at man nu fortsat stiler efter en afvikling af

det store priskontrolråd, som endnu i denne omgang efter tilskyndelse fra det selv er bibeholdt, og jeg vil gerne tilsige ministeren vor støtte til bestræbelser, der går i retning af afvikling. Vi betragter det foreliggende lovforslag som et skridt i retning af afvikling af priskontrolbestemmelser i al almindelighed, og jeg tror, at tiden er inde dertil.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale lovforslaget til videre behandling og vedtagelse her i tinget.

M. Sig Steffensen: Det foreliggende lovforslag har fået tilslutning fra de ærede ordførere, selvom der fra alle sider er udtalt ønske om, at loven måtte blive en afviklingslov, og at vi måtte komme tilbage til det, der blev kaldt normale forhold, altså friere forhold. Sidste gang et lignende lovforslag var til behandling her, blot uden den ændring i titlen, som nu er foreslået, stemte jeg imod lovforslaget, og det ønsker jeg også at gøre her. Selvfølgelig kan jeg give tilslutning til de ønsker, man har udtalt om at komme tilbage til frie forhold, men jeg er bange for, at netop denne lov om prisaftaler i mange tilfælde kan blive en hindring for, at vi kommer tilbage til frie forhold. Jeg ønsker prisaftaler forbudt, ligesom jeg ønsker alle truste og monopoler forbudt. Det er blevet sagt, at nu venter vi på trustkommissionens betænkning. Vi må håbe at den kommer snart, så vi kan få mere oplysning om de enkelte forhold. Men prisaftaler tror jeg vil være uheldige under alle forhold. Vi skal efter min mening tilbage til det naturlige forhold, at når forbrugerne efterspørger en vare, søger købmændene at fremskaffe den på den bedste og billigste måde, og producenterne konkurrerer om at skaffe de bedste varer frem til de billigste priser. En lov som denne kan mange gange give forbrugerne det indtryk, at nu er den hellige grav vel forvaret, nu sørger priskontrolrådet for, at vi får varerne til de rigtige priser, og derfor kan det personlige ansvar og kendskabet til kvaliteter og priser overlades til andre. Jeg tror, det er uheldigt, når der i § 8, stk. 4, står:

„Ved afgørelsen af, om de ved aftaler, vedtagelser eller bestemmelser fastsatte forretningsbetingelser eller indskrænkninger i den frie erhvervsudøvelse må anses for urimelige, vil hensyn være at tage til, om de pågældende aftaler, vedtagelser eller bestemmelser kan antages at ned-